

K 43462005 : สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ

คำสำคัญ : การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น / การอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุอำเภออุทุม

ชื่อเรื่อง : **สาลีประเสริฐ** : การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุอำเภออุทุม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (THE DEVELOPMENT OF LOCAL CURRICULUM ON THE CONSERVATION OF ANCIENT MONUMENT AND ANTIQUES IN U - THONG FOR GRADE VII STUDENTS) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ : อ. ดร.มาเรียม นิลพันธุ์ , ดร.ปราโมทย์ จันทร์เรือง และ น.ส.อุษา ง้วนเพียรภาค . 390 หน้า . ISBN 974 - 653 - 138 - 7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุอำเภออุทุม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การทดลองใช้หลักสูตร 4) การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร โดยทดลองใช้หลักสูตรกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดยางสว่างอารมณ์ อำเภออุทุม จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 45 คน เป็นเวลา 17 คาบ คาบละ 50 นาที

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์ 2) แบบสอบถาม 3) แบบสนทนากลุ่ม 4) แบบทดสอบ 5) แบบสังเกตพฤติกรรม 6) แบบประเมินผลงานนักเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ (%) , การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) , ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) , ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) , t - test แบบ Dependent

ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พบว่านโยบายของหน่วยงานต่างๆต้องการให้สถาบันการศึกษา องค์กรต่างๆและชุมชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู มรดกทางศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยให้จัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน ส่วนนักเรียนและบุคคลที่เกี่ยวข้องมีความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุอำเภออุทุม ควบคู่ไปกับการภายในท้องถิ่นมาร่วมสอนและมีการศึกษาแหล่งโบราณสถานโบราณวัตถุต่างๆ ผลการพัฒนาหลักสูตรพบว่า องค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วย หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง คำอธิบายรายวิชา ขอบข่ายเนื้อหา เวลาเรียน แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล และแผนการสอน 6 แผนการสอน ขอบข่ายเนื้อหาประกอบด้วย ประวัติศาสตร์เมืองอุทุม ความหมาย ประเภท และสาเหตุการเสื่อมของโบราณสถานโบราณวัตถุ ประวัติความเป็นมาของแหล่งโบราณสถานโบราณวัตถุอำเภออุทุม ความสำคัญและการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุ การอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุอำเภออุทุม และการจัดทำและจัดแสดงผลงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุอำเภออุทุม ผู้เชี่ยวชาญประเมินองค์ประกอบของหลักสูตรพบว่ามีความสอดคล้องและเหมาะสม ผลการทดลองใช้หลักสูตร พบว่า นำหลักสูตรไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีการสอนร่วมกันระหว่าง ผู้วิจัย ผู้สอน เจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติอุทุม อสม.และผู้รู้ในท้องถิ่น มีการไปทัศนศึกษาโบราณสถานโบราณวัตถุในอำเภออุทุม ผลการประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรพบว่านักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุอำเภออุทุมก่อนและหลังใช้หลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนสามารถจัดทำผลงานได้คือ ภาพสามมิติ แผ่นพับ นิทาน ภาพตัดต่อ หนังสือเล่มเล็ก และ เกมบันไดงู เกี่ยวกับการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุอำเภออุทุม และปฏิบัติกิจกรรมการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุอำเภออุทุมได้ นักเรียนมีความคิดเห็นที่ดีต่อหลักสูตร และผู้สอนกับนักเรียนมีความคิดเห็นว่าควรเพิ่มระยะเวลาในแต่ละแผนการสอน และมีการปรับปรุงหลักสูตรในเรื่องระยะเวลาให้มีความยืดหยุ่นและเหมาะสมกับเนื้อหา

K 43462005 : MAJOR : CURRICULUM AND SUPERVISION

KEY WORD : THE DEVELOPMENT OF LOCAL CURRICULUM / THE CONSERVATION OF ANCIENT MONUMENTS AND ANTIQUES IN U-THONG.

CHEEVARUT SALEEPRASERT : THE DEVELOPMENT OF LOCAL CURRICULUM ON THE CONSERVATION OF ANCIENT MONUMENTS AND ANTIQUES IN U-THONG FOR GRADE VII STUDENTS. THESIS ADVISORS : MAREAM NILLAPUN, Ed.D., PRAMOTE CHANRERNG, Ph.D., AND USA NGUANPHIENPHAK, M.A. 390 pp. ISBN 974-653-138-7

The purposes of this research were to the develop local curriculum on the conservation of ancient monuments and antiques in U – Thong for grade VII students. The development of local curriculum on the conservation of antiques in U – Thong consisted of 4 stages as follow : (1) the study of the basic data (2) the development of curriculum (3) the implementation of the curriculum (4) the evaluation of curriculum. The curriculum was implemented with grade VII students in seventeen period .

The instruments employed were interview forms , questionnaires , focus group forms , testing forms, behavioral observation forms , evaluation folio forms , Percentage , content analysis , mean , standard deviation , t-test of dependent were employed for the analysis of data.

The results of the study concerning curriculum development showed that organizations have the general policy to encourage educational institutions and communities to participate in conservation , revival of appreciation for local arts and cultural heritage by including these in the learning process. Students and other interested persons also desired the development of a curriculum to teach the conservation of ancient monuments and antiques in U –thong by using local folklore and stories in the curriculum, including local experts as teachers / guest speakers and field trips to ancient sites.

The following aspects were included in the development of such a curriculum : principles, objectives , structure , course description , contents , time duration , instructional directions , instructional media , measurement and evaluation , and six lesson plan . The contents included : history of U – thong , means and kinds of ancient monuments and antiques , and history of sites of ancient monument and antiques in U-thong . Expert evaluators found that the factors of the curriculum were coordinated and suitable. The curriculum was implemented with grade VII students and taught by teachers , local volunteer in arts and cultural heritage , and local expert by taking field trips to sites of ancient monuments and antiques in U –thong. The results of curriculum evaluation indicated that students' pre-post knowledge of U-thong Sub-district' s ancient monuments and antiques were significantly different at the .05 level . Students were able to create 3 – Dimensions pieces of work such as pop- up tales , jigsaw puzzles , miniature books , games and performances showing an awareness of conservation of historical sites . Additionally, they had a positive attitude towards the local curriculum . Furthermore, it was recommended that the researcher increase the time – frame according to the curriculum content.

Department of Curriculum and Instruction Graduate School , Silpakorn University Academic Year 2002

Student's signature.....

Thesis Advisors' signature 1.....2.....3.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์จาก อาจารย์ ดร.มาเรียม นิลพันธุ์ ดร.ปราโมทย์ จันทรเรือง นางสาวอุษา จัวนเพียรภาค ซึ่งเป็นผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และให้คำปรึกษา ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ต่อการทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งรองศาสตราจารย์กาญจนา คุณารักษ์ ประธานสาขาวิชาหลักสูตร และการนิเทศ และนายเข้มชาติ เทพไชย ผู้อำนวยการสำนักงานโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่ 2 สุพรรณบุรี ซึ่งเป็นประธานกรรมการ และผู้ทรงคุณวุฒิ ตามลำดับ ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณในความเมตตาของทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ในโอกาสนี้

ขอบพระคุณนางสาวลำดวน เรือนริน หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศจังหวัดสุพรรณบุรี นายวิจารณ์ ดานวงศ์ ศึกษาพิเศษที่ 7 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี และนางสูงงกช ธงทองทิพย์ ผู้อำนวยการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติอำเภออู่ทอง ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือและให้ข้อเสนอแนะตลอดจนคำปรึกษาที่เป็นประโยชน์สำหรับการทำวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียนวัดยางสว่างอารมณ์ คณะครู และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองใช้เครื่องมือ และขอบคุณผู้บริหารและคณะครูที่ให้โอกาสผู้วิจัยได้ศึกษาต่อรวมทั้งเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยตลอดมา

ขอบคุณองค์กร หน่วยงานราชการ และบุคคลต่างๆ ในอำเภออู่ทองที่ให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการเก็บข้อมูลเบื้องต้น ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์รวมทั้งเจ้าหน้าที่กรมศิลปากรของอำเภออู่ทอง และอ.ส.ม.ศ. ทุกท่านที่เสียสละเวลาอันมีค่าในการถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียน

ขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ และน้องๆ สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ รุ่นที่ 15 และรุ่นที่ 16 ทุกท่านที่เป็นกำลังใจและช่วยเหลือผู้วิจัย ตลอดจนให้คำแนะนำ คำปลอบใจและความห่วงใยที่ดีที่สุด ในขณะที่ศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอเก็บความประทับใจอันดีที่สุดในใจในความคิดคำนึงตลอดไป

ขอบคุณบิดา - มารดาที่ให้การสนับสนุน ส่งเสริม และเสียสละทุกอย่างด้วยความยากลำบากเพื่อให้ผู้วิจัยมีโอกาสได้ศึกษาเล่าเรียน และขอบคุณบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ทั้งหลายแก่ผู้วิจัย และสุดท้ายขอขอบคุณทุกๆ ท่านที่ไม่ได้กล่าวถึงในที่นี้ แต่คอยเป็นกำลังใจที่ดีเสมอมาแก่ผู้วิจัย ทำให้ผู้วิจัยทำวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี